

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2016/17:30

Fredagen den 17 mars

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Magdalena Andersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 21 februari 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 21 mars 2017

Anf. 1 VICE ORDFÖRANDE:

Vi hälsar finansministern med medarbetare välkomna till riksdagens EU-nämnd.

Första punkten på vår gemensamma lista är åtterrappport från mötet i rådet den 21 februari 2017. Har finansministern något att tillägga utöver det skriftliga? Vill nämndens ledamöter fråga eller kommentera något? Nej, då läggs den till protokollet.

Vi övergår till information och samråd inför mötet i rådet den 21 mars 2017. Första punkten är dagordningspunkt 3, Reducerad mervärdesskattesats för elektroniskt tillhandahållna publikationer (e-publikationer).

Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

I december presenterade kommissionen ett förslag till ändring av momsdirektivet som innebär att man kan tillämpa reducerade skattesatser också för elektroniska publikationer.

Nu på Ekofin ska det hållas en riktlinjedebatt i denna fråga.

Syftet är att göra det möjligt att de som i dag har reducerade skattesatser på tryckta publikationer också ska kunna tillämpa denna skattesats på elektroniska motsvarigheter.

Därutöver innehåller förslaget en möjlighet för medlemsstater att införa det man kallar kraftigt reducerade skattesatser, vilket betyder att de kan vara lägre än 5 procent.

Dessutom finns en möjlighet att införa nollskattesats men samtidigt rätt till avdrag för ingående skatt i ett tidigare led. Detta innebär att man helt kan undanta tidningar och böcker från moms, oavsett om de är tryckta eller elektroniska, men samtidigt tillåtas avdrag för tidigare påförd moms.

Regeringens inställning när det gäller skatter på momsområdet är att lika produkter bör beskattas på samma sätt. Vi stöder därför möjligheten att ha reducerad skattesats också för elektroniska publikationer.

Däremot är vi tveksamma till att i detta sammanhang skapa möjlighet för medlemsstater att införa kraftigt reducerade skattesatser eller nollskattesats. Om frågan ska diskuteras tycker vi att det är lämpligare att ta det i samband med kommande förslag om översyn av skattesatserna i momsdirektivet. Det är också flera andra medlemsstater som är tveksamma till denna del av förslaget.

Anf. 3 VICE ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Allmänt förfarande för omvänd betalningsskyldighet.

Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

När jag var här i januari fick nämnden information om kommissionens förslag till omvänd skattskyldighet för moms. Även här handlar det om en riktlinjedebatt på rådsmötet.

Omvänd skattskyldighet innebär att köparen snarare än säljaren är skattskyldig. Det brukar ju vara tvärtom när det gäller moms.

Bakgrunden till förslaget är att Tjeckien har drivit denna fråga i flera år eftersom man har problem med karusellbedrägerier inom momssystemet och menar att detta kan lösas med omvänd momsskyldighet.

Det förslag som ligger på bordet innebär att en medlemsstat kan få införa omvänd skattskyldighet på alla transaktioner över 10 000 euro per faktura. Vissa krav behöver vara uppfyllda, bland annat att medlemsstaten har ett momsgap som är minst 5 procentenheter över medianvärdet i EU och att detta momsgap till minst 25 procent består av karusellbedrägerier. Man ska också visa att andra kontrollåtgärder inte är tillräckliga för att bekämpa bedrägerierna.

Det ska också finnas möjlighet att få tillstånd om man delar gräns med en medlemsstat som använder omvänd momsskyldighet och det finns risk att bedrägerierna flyttar över gränsen.

Åtgärden är föreslagen att vara tidsbegränsad till fem år.

Som ni sedan tidigare vet är regeringen tveksam till utökad omvänd skattskyldighet, och det är vi fortfarande. Samtidigt behöver man givetvis väga för- och nackdelar mot varandra. Det kan såklart vara ett effektivt sätt att stoppa bedrägerier. Vi använder det ju själva inom byggsektorn. Det kan alltså i vissa fall vara rimligt att utöka möjligheten till omvänd skattskyldighet om vanliga metoder inte fungerar.

Det är dock viktigt att en eventuell överenskommelse blir begränsad så att möjliga negativa följder kan begränsas. Vi avser att verka för att en eventuell överenskommelse blir så begränsad som möjligt vad gäller både tid och omfattning.

Anf. 5 VICE ORDFÖRANDE:

Jag har en lekman- och nyfikenhetsfråga. Vad är karusellbedrägerier?

Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):
Man gör transaktioner i flera led med samma vara, och då snurrar det runt – därav karusellen. På detta sätt undgår man helt beskattning.

Anf. 7 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Vi hade samråd om detta i skatteutskottet. Vi uppskattar att regeringen är så tydlig med att det ska vara begränsat i tid och att det ska ses över. Vi vet ju inte vilka konsekvenser detta kan få för svenska företag. Vi vill därför lyfta fram att det ska ses över och utvärderas, och vi står bakom att regeringen försöker få det så begränsat som möjligt.

Anf. 8 LARS TYSKLIND (L):

Hos oss är byggsektorn ett tydligt exempel på där vi har omvänd skattskyldighet. Är det vanligt att ha det i denna sektor i Europa?

Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag lämnar över frågan till en av våra skatteexperter, momssuperstjärnan Jan Larsson.

Anf. 10 Ämnesrådet JAN LARSSON:

Jag kan inte riktigt svara på hur vanligt det är. Vi har det i Sverige, och jag vet att vissa andra länder har det. Men jag har tyvärr ingen närmare uppgift utan får återkomma.

Vi gjorde nyligen en utvärdering, och den visade att den omvända skattskyldigheten för byggsektorn gav en positiv effekt i Sverige.

Anf. 11 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Övriga frågor. Det gäller aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Jag finner att nämnden har fått information om de övriga frågorna.

Dagordningspunkt 6, Godkännande av A-punktlistan, är struken.

Dagordningspunkt 7, Den ekonomiska planeringsterminen 2017:

a) Landsrapporter och fördjupade granskningar 2017, b) Genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna, med särskilt fokus på rekommendationerna om företagsklimatet.

Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är som sagt två delar, och det handlar om de landsrapporter som kommissionen producerade den 22 februari inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Den första punkten är bara information, och här kommer Ekofinrådet att få övergripande presentation av årets landsrapporter och de djupgranskningar som har genomförts av 13 länder. Man har granskat det makroekonomiska obalansförandet.

Kommissionens rapport om Sverige handlar även i år om hushållens skuldsättning, bostadsmarknaden och arbetsmarknaden. Kommissionen bedömer liksom tidigare år att Sverige har makroekonomiska obalanser

på grund av bostadspriserna och hushållens skuldsättning. Dessa på grund av bostadspriserna och hushållens skuldsättning.

Rapporterna utgör den analytiska grund som kommissionen sedan använder när den ger landsspecifika rekommendationer senare i vår. Då återkommer jag givetvis till nämnden med dem.

Under den andra punkten kommer vi att diskutera reformer relaterade till tidigare landsspecifika rekommendationer om förbättrat företagsklimat. Det kommer bland annat att handla om att förenkla byråkrati och lagstiftning för företag, insolvensramverk, tillgångar till finansiering och reglering av produktmarknader.

Regeringen välkomnar möjligheten till en sådan diskussion och tycker att det är viktigt att vi kan främja ett dynamiskt företagsklimat i hela Europa.

Som jag tidigare har sagt är det viktigt att fördelningen av befogenheter och kompetens mellan EU och medlemsstaterna respekteras vad gäller den ekonomiska politiken, sysselsättningspolitiken, utbildningspolitiken och de sociala frågorna.

Anf. 13 MARIA PLASS (M):

Jag har en kort fråga. Är det som finansministern just tog upp den ståndpunkt som regeringen kommer att framföra i diskussionen?

Anf. 14 JENS HOLM (V):

Kommissionen ska komma med specifika landsrapporter, och de ska diskuteras senare. Men är det inte så att det ska föregås av att varje medlemsland lämnar in sina budgetplaner till kommissionen och sedan återkommer kommissionen med kommentarer på det? Har Sverige lämnat in sin budgetplan till kommissionen?

I den svenska ståndpunkten står det att en utgångspunkt för den svenska regeringen är att kompetensområdena ska respekteras och att sysselsättningspolitik, utbildningspolitik och sociala frågor är nationell kompetens. Det tycker jag är helt rätt. Men egentligen är hela vår budgetprocess nationell kompetens och inget som EU ska besluta om. Så det är inte bara dessa specifika frågor som är nationell kompetens utan hela ansvaret för budgeten. Det anser i alla fall jag.

Anf. 15 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag hänvisar till våra tidigare avvikande meningar gällande den europeiska planeringsterminen. Det är ett instrument som Sverigedemokraterna kraftigt opponerar oss mot.

Jag har ett par frågor till statsrådet gällande förslaget till svensk ståndpunkt i handlingarna. Det står att ökade investeringar och genomförandet av strukturreformer är av avgörande betydelse. Vad syftar regeringen på när det gäller strukturreformer? Är det några nya strukturreformer som åsyftas? Hur ska de i så fall finansieras? Det vore intressant att få svar på det.

Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vad gäller fördelningen av befogenheter finns ett synsätt sedan tidigare om hur vi ser på hela planeringsprocessen. Den står vi givetvis fast

vid. Exakt vad jag kommer att ta upp på mötet har jag inte bestämt än, utan det kommer vi att jobba med under de kommande dagarna. Men det är givetvis en utgångspunkt i vår ståndpunkt att det synsättet som finns sedan tidigare ligger fast.

Har vi lämnat in någon budgetplan? Vi lämnar in konvergensprogrammet efter vårpropositionen, och den ligger då också som en grund för de här landsspecifika rekommendationerna.

Budgeten är en egen kompetens – ja, där är vi tydliga med att den ekonomiska politiken inklusive skatter är en egen kompetens, och i den ekonomiska politiken ingår naturligtvis också budgeten.

Generellt tycker vi att det är viktigt med strukturreformer. En del strukturreformer kostar pengar, och andra strukturreformer kostar inte pengar. Det finns även strukturreformer som man kan tjäna pengar på. Det regeringen bedriver i den nationella politiken är en ansvarsfull ekonomisk politik där vi har vänt stora underskott till stora överskott, samtidigt som vi har genomfört viktiga strukturreformer.

Anf. 17 VICE ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringen här redovisade inriktning. En avvikande uppfattning är anmäld av Sverigedemokraterna.

Då har vi dagordningspunkt 8, Uppföljning av G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer den 17–18 mars 2017 i Baden-Baden.

Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är ett möte som pågår just nu, i dag och i morgon, och vi kommer att få en återrapport från det mötet, vilket vi naturligtvis ser fram emot.

Anf. 19 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi anmäler informationen till protokollet och tackar för densamma.

Dagordningspunkt 9 är Övriga frågor. På min lista har jag läget när det gäller genomförandet av lagstiftningen om finansiella tjänster och Europeiska försvarsfonden.

Anf. 20 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

På den första delen vad gäller lagstiftningen om finansiella tjänster kommer kommissionen att informera om hur långt medlemsstaterna har kommit i att genomföra ett antal olika direktiv. Det handlar om ett tjugotal direktiv med genomförandedatum 2015–2019.

I Sverige är vi sena med ett direktiv som skulle ha trätt i kraft i september 2016, EU:s betalkontodirektiv. Det ligger dock en proposition på riksdagens bord som kom den 7 mars, och vi hoppas att det kommer att bli en bra behandling i riksdagen så att vi kan ha reglerna på plats den 1 juni i år. Det är också viktigt att säga att vi är långt ifrån ensamma om att vara sena med det här direktivet.

Anf. 21 MARIA PLASS (M):

Jag har en kort fråga: Kommer det att bli några viten eller kostnader för Sverige nu när man är sen med det här direktivet?

Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):
Vi hoppas inte det, särskilt inte om det blir en snabb behandling i riksdagen.

Anf. 23 VICE ORDFÖRANDE:
Vi tackar för informationen. Har finansministern någon ytterligare upplysning?
Jag inkluderade Europeiska försvarsfonden – varsågod, finansministern!

Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):
Här ska Ekofin få en första information om en europeisk försvarsfond som är en del av den europeiska handlingsplanen för försvar som kommissionen presenterade den 30 november. Jag tror att nämnden tidigare har fått en föredragning om detta av andra ministrar än mig.

I december bad Europeiska rådet kommissionen att återkomma med ett förslag under första halvåret 2017 om hur en sådan här fond kan utformas. Det väntas komma i juni, och det är flera stora medlemsländer som driver på avseende denna handlingsplan.

I kommissionens meddelande beskrivs att försvarsfonden ska bestå av två delar – en för forskning och en för försvarsförmågor. Forskningsdelen är tänkt att finansiera forskningssamarbete på EU-nivå och börjar med en testperiod från i år fram till 2019. Syftet med testperioden är att kunna utvärdera vilket mervärde som har åstadkommit genom att ha en EU-finansierad fond på det här området. I ett andra steg tänker man sig ett europeiskt försvarsforskningsprogram inom ramen för nästa fleråriga budgetram från 2020.

Den andra delen, förmågedelen, är att genom olika projekt koordinera medlemsstaternas försvarsmaterielsatsningar. Här är den exakta utformningen inte klar, men man har inlett ett arbete i samarbete med medlemsstaterna för att tydliggöra.

Från regeringens sida välkomnar vi generellt sett ett ökat europeiskt samarbete på försvarsmaterielområdet och möjligheten att främja försvarsforskning på EU-nivå. I diskussionerna om handlingsplanen har Sverige värnat om medlemsstaternas möjlighet till handlingsfrihet vad gäller försvars-, industri- och marknadsfrågor, och det är en hållning som vi har fått gehör för.

Nästa vecka är det som sagt en informationspunkt på Ekofin, och senare kommer ett förslag om exakt utformning av fonden. Vad gäller förmågedelen av fonden ser vi behov av ytterligare klarläggande av både innehåll och regler för fonden. Vi följer det arbetet nog.

Vad gäller budgetaspekter är Sveriges inställning som bekant att EU-budgeten kommer att behöva minska rejält framöver, inte minst på grund av att Storbritannien lämnar unionen. Det måste beaktas i alla EU-förhandlingar där budgetåtagande diskuteras.

Sveriges budgetrestriktiva hållning kommer att vara med oss även under de här förhandlingarna och diskussionerna. En utgångspunkt är naturligtvis att alla eventuella bidrag från medlemsstaterna till en sådan här fond måste vara frivilliga – det som inte går över EU-budgeten alltså.

Anf. 25 JENS HOLM (V):

Vi har rätt mycket invändningar mot den här försvarsfonden och ser det hela som en del av ett gemensamt EU-försvar. Det är någonting som vi inte vill ha, så vi anser att Sverige borde motsätta sig den här fonden. Försvarspolitiken ska vi bestämma över själva.

Det finns också en risk att det här kommer att driva på för ökade anslag till försvarsmakten i olika medlemsländer, och det vore olyckligt.

Jag har även en konkret fråga. I den svenska ståndpunkten står det att det ska vara ett frivilligt deltagande i olika projekt. Vi undrar om regeringen redan nu har bestämt vilka av de här projekten som man avser att delta i och om det finns några projekt som man helt och hållet utesluter.

Anf. 26 DAG KLACKENBERG (M):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för presentationen av regeringens inställning som vi från vår sida inte har några invändningar emot; det lät väldigt klokt.

Jag har egentligen bara en fråga på slutet, och det gäller försvarsför- mågeuppbyggnaden som det ju är stora problem med att hitta finansie- ring för i Sverige. Om man nu tar denna fond i anspråk, innebär det då med automatik att vi får ökade kostnader för svensk del?

Anf. 27 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Nu är det här en informationspunkt, så jag förväntade mig inte någon diskussion. Men när det ändå blir en sådan vill jag självklart lyfta fram Sverigedemokraternas ståndpunkt, för vi har ju dis- kuterat just det här med den gemensamma försvars- och säkerhetspoliti- ken tidigare i nämnden, inte minst inför Europeiska rådet häromveckan.

Den här fonden är självklart kopplad till det, och från vår sida är vi kraftigt negativa till att man federaliserar försvarspolitiken. Vi ser det här som en början till den EU-armé som länder som Frankrike och Tyskland suk- tar efter och som även kommissionens ordförande Juncker har ut- tryckt sitt varma stöd för gång efter annan.

Vi vill kraftigt opponera oss mot detta. Nu vet jag inte hur formalia blir i och med att det är en informationspunkt, men i det fall som vi inte kan anmäla avvikande mening vill vi i alla fall deklarerat vårt starka mot- stånd både till en europeisk försvarsfond och till ett utökat försvarssam- arbete på EU-nivå.

Anf. 28 VICE ORDFÖRANDE:

Tack för inläggen! I formaliadelen tänker jag hantera det, vill jag upplysa nämnden om, som just en information, det vill säga tacka fi- nansministern för den information som hon har gett när hon har svarat på de frågor som finns.

Vad beträffar regeringens ståndpunkt har vi ju ingen sådan i dag, utan den får vi återkomma till. Detta är en information och ingenting annat. Är det någon som har någon annan uppfattning så får ni kungöra det, men så tänkte jag hantera formaliadelen.

2016/17:30
17 mars

Anf. 29 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

När det gäller frågan om vi har bestämt om vi ska vara med i några projekt så finns det inga förslag på projekt än och därmed inget att ta ställning till än.

Den andra frågan var om detta automatiskt ökar några kostnader. Där är det så att i försvarsförmågedelen är allt deltagande frivilligt, så det finns ingen automatik i det. Jag antar att om man deltar i något så kostar det i så fall, men det är som sagt ett aktivt och frivilligt beslut.

Anf. 30 VICE ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen i den här delen och önskar finansministern en trevlig helg och lycka till på kommande rådsmöte!

Innehållsförteckning

2016/17:30

17 mars

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 VICE ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	1
Anf. 3 VICE ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	2
Anf. 5 VICE ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	2
Anf. 7 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	3
Anf. 8 LARS TYSKLIND (L).....	3
Anf. 9 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S).....	3
Anf. 10 Ämnesrådet JAN LARSSON	3
Anf. 11 VICE ORDFÖRANDEN	3
Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	3
Anf. 13 MARIA PLASS (M)	4
Anf. 14 JENS HOLM (V)	4
Anf. 15 PAVEL GAMOV (SD)	4
Anf. 16 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 17 VICE ORDFÖRANDEN	5
Anf. 18 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 19 VICE ORDFÖRANDEN	5
Anf. 20 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 21 MARIA PLASS (M)	5
Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 23 VICE ORDFÖRANDEN	6
Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 25 JENS HOLM (V)	6
Anf. 26 DAG KLACKENBERG (M)	7
Anf. 27 PAVEL GAMOV (SD)	7
Anf. 28 VICE ORDFÖRANDEN	7
Anf. 29 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	7
Anf. 30 VICE ORDFÖRANDEN	8